

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ త్రయోవింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ త్రయోవింశః సర్గః ॥

శ్రీరామేణ లక్ష్మణం ప్రతి వినాశసూచకానాం లక్ష్మణానాం వర్ణనం లంకాం
ప్రత్యాక్రమణం చ

నిమిత్తాని నిమిత్తజ్ఞో దృష్ట్వా లక్ష్మణపూర్వజః |
సౌమిత్రిం సంపరిష్వజ్య ఇదం వచనమబ్రవీత్ || 6.23.1 ||

పరిగృహ్యోదకం శీతం వనాని ఫలవంతి చ |
బలౌఘం సంవిభజ్యేమం వ్యూహ్యా తిష్ఠేమ లక్ష్మణ || 6.23.2 ||

లోకక్షయకరం భీమం భయం పశ్యామ్యుపస్థితం |
ప్రబర్హణం ప్రవీరాణామృక్షవానరరక్షసాం || 6.23.3 ||

వాతాశ్చ కలుషా వాంతి కంపతే చ వసుంధరా |
పర్వతాగ్రాణి వేపంతే పతంతి చ మహీరుహాః || 6.23.4 ||

మేఘాః క్రవ్యాదసంకాశాః పరుషాః పరుషస్వనాః |
క్రూరాః క్రూరం ప్రవర్షంతి మిశ్రం శోణితబిందుభిః || 6.23.5 ||

రక్తచందనసంకాశా సంధ్యా పరమదారుణా |
జ్వలతః ప్రపతత్యేతదాదిత్యాదగ్నిమండలం || 6.23.6 ||

దీనా దీనస్వరాః క్రూరాః సర్వతో మృగపక్షిణః |
ప్రత్యాదిత్యం వినర్దంతి జనయంతో మహద్భయం || 6.23.7 ||

రజన్యామప్రకాశస్తు సంతాపయతి చంద్రమాః |
కృష్ణరక్తాంశుపర్యంతో లోకక్షయ ఇవోదితః || 6.23.8 ||

హ్రాస్వో రూక్షోఽప్రశస్తశ్చ పరివేషస్తు లోహితః |
ఆదిత్యే విమలే నీలం లక్ష్మ లక్ష్మణ దృశ్యతే || 6.23.9 ||

రజసా మహతా చాపి నక్షత్రాణి హతాని చ |
యుగాంతమివ లోకానాం పశ్య శంసంతి లక్ష్మణ || 6.23.10 ||

కాకాః శ్యేనాస్తథా నీచా గృధ్రాః పరిపతంతి చ |
శివాశ్చాప్యశుభాన్ నాదాన్ నదంతి సుమహాభయాన్ || 6.23.11 ||

శైలైః శూలైశ్చ ఖడ్గైశ్చ విముక్తైః కపిరాక్షసైః |
భవిష్యత్యావృతా భూమిర్మాంసశోణితకర్దమా || 6.23.12 ||

క్షిప్రమద్యైవ దుర్ధర్షాం పురీం రావణపాలితాం |
అభియామ జవేనైవ సర్వైర్హరిభిరావృతాః || 6.23.13 ||

ఇత్యేవముక్త్యా ధన్వీ స రామః సంగ్రామధర్షణః |
ప్రతస్థే పురతో రామో లంకామభిముఖో విభుః || 6.23.14 ||

సవిభీషణసుగ్రీవాః సర్వే తే వానరర్షభాః |
ప్రతస్థిరే వినర్దంతో ధృతానాం ద్విషతాం వధే || 6.23.15 ||

రాఘవస్య ప్రియార్థం తు సుతరాం వీర్యశాలినాం |
హరీణాం కర్మచేష్టాభిస్తుతోష రఘునందనః || 6.23.16 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే త్రయోవింశః సర్గః ||